

# Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Divendres 30 de Mars de 1900

Núm. 3 529

## PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.  
No s' retornen los originals encara que no s' publiquin.

## Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1  
En províncias trimestre . . . . . 3'00  
Extranger y Ultramar . . . . . 7  
Anuncis, a preus convencionals.

**Farmacia Serra**

Escribanias, tinters, tintas, estisoras, cortaplumas, vades, llapis, plumas, reglas, xinxes, ostias, gommas, estutxos de dibuig, etc., etc.

**12 ANYS**

de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

**XAROP SERRA**

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

**TOS**

La que paga més contribució de la província.

**S. Laguna**

Papereria economica

MONTEROLS, 31

Una reama de paper barba ptas. 5'75  
Kilog. de paper embolicar " 0'38  
100 sobres comercials " 0'25  
Kilogram de cartó " 0'27

## Secció doctrinal

### Desvetllament

L'ànima del poble, la llengua materna, la que nos ensenya nostra mare cantant-nos cançons per adormirnos ab lo trach del bressol, en l'any 1859 moria á las grans ciutats, si be era afalagada en lo cor dels pobles de nostra nacionalitat, era parlada per la gent del camp y de la montanya, lo mestre la ensenyava en las escolas, lo vicari la feya recitar ab la doctrina, lo Rector se'n servia pera ferne las prédicas los diumenges, parlant á sos feligresos del evangeli de la festa. En los grans centres de Catalunya, la gent d'estudis s'oblidava y fins se menyspreuhavan de parlarhi. Y s'esdevinué que gent de cor, anyoradissos de las grans gestas de nostros reys y comtes, de nostros almiralls y homes de lletres, varons sants que to's enaliren la terra catalana, geyan oblidats en sas tombas; lo poble ni tant sols de sos noms se recordava, vo gueren fer coneixels de nou, perque aixís lo poble 'ls estimés; y coneixentlos y estimantlos ne tingué anyoransa y de nou emprengué la tasca que tan esplendorosament ells la feren. Y s'instauraren de nou los Jochs Florals, y desde allavors, una vegada al any, s'acoblaren part dels fills de la terra catalana y d'altres pobles de germanor antiga, pera plorar los uns, cantar los altres, lluytar los més enardits y treballar to's pera reconstruhir altra volta la «Pàtria de nostros passats», la única mare que 'l Cel nos doná, y ens serva mentres no s'enfonzin las montanyas de la terra catalana.

Mes, á reconstruhir eran poch y á enderrocar eran molte; la gent de Ponent, las costúms forasteras, las guerras, la burocracia que tot ho enmatzina; y tants y ants d'altras llevors que com lo gram xucava la vida dels tany encara viven s del arbre de la pàtria, que anava morintse, morintse de set de justicia y d'anyorament del ayre que avans feya brotar ab ufanor sa capsalada.

Mes, los cants deis poetas eran pocas veus, pera deixondir de cop y volta á tot un gran poble endormiscat fins á no tenir conciencia de lo gran paper que jugá en edats que foren; y concirós, treballava, treballava; pensava sens altre nort ni guía que arreconar riquesa, que gran part li era robada; y treballant se feu gran; y fentse gran se deixondí, y allavors volgué sapiguer qué deyan los cantayres de la terra, que li parlavan ab una llengua ab la que ell pensava en son treball, dins la ilar en las fredas del hivern, y en tots los actes de la vida, y l'alegrá y li doná goig las cançons recullidas y espigoladas per los recones de nostros montanyas; y las tenoras y 'l fluviol repetint ab son espiguet los ayres de la terra li donaren nova vida; y la gent se magné, y deixá son ensopiment; y cantá y rigué y parlá de nou ab lo cor y l'ànima, la llengua de sos passats, pera ab ella fer retornar tot quant aquells tingueren per bó y per sant.

Y ja eran grans celles los que s'acoblavan; y 'ls uns conreuhant la poesia, y 'ls altres ab sas costúms tradicionals, removian l'esperit de las encontradas; altres cantavan cançons al poble; los excursionistas s' enamoravan dels plans y montanyas desconegudas per la gent de la ciutat; revivían las creus del terme, los enderrocats tempies y montanyas eran anyorats y s' treballava pera ferlos revivre altra volta; y cants y cançons, costúms y encontradas, llengua, lleys sábias mi'j esborradas, tot de nou omplia 'ls cors de la gent de la nostra Catalunya.

L'empenta está donada; la generació actual fa forta feyna; las que van pujant (ajudant Deu) assoliran los fruyts que donará á son temps l'arbre mil voltas sant de la Pàtria Catalana.

Travallém de ferm; treballém tots sense girar la cara enera en las horas de la feyna, treballém forti, qui més puga més ne fassi; estimant la Pàtria com tots l' estimém no mirant si qui treballa passa per lo camí real ó viareny, si salta marjes ó s'enfila costa amunt, tots los fills l'aymém á la mare; tal volta qui per esser pe' i: será lo més aymat encara que no haja pogut portarhi ni p-dres fonamentals ni envigars de forsa. Travallém tots ab fé, ab coratje y sens defalliment fins á véurela coronada de sas costúms tradicionals, de sas lleys de mar y terra; de sos preclars fills, d' homes de lletres, y allavors, sí, quan ella tinga tot quant li han robat los seus y deixat pendre sos propis fills, assecurts tots y al entorn d' ella, cantí, com en jorn de festa, cada h' las gestas, los travalls, los amors, y devant del libre d' or de la Pàtria, escriurá la Historia los noms dels fills més dignes, encara que tots serém aymats per la Mare Catalunya.

RUBEN FINA GIRBAU.

### La curació de la tisis

La tuberculosis es lo gran asoc del sigle XIX, y ho será també del sigle XX, si no s' arriba á contenir aquest mal que 'ns posa solapadament en tots los actes de nostra vida. La lley, l' aygua que bebém, l' ayre que respirém poden á cada instant, introduhir en nostra sanch lo germen fatal y, si 'ns trobém débils, fatigats per un excés qualsevol de plahers ó de treball, aquest germen, trobant un terreno favorable, se desenrotllará sens remissió. Així, tenen explicació los incalculables estragos de la tuberculosis, que son per sí sols mes numerosos que 'ls de las demás enfermetats reunidas. La tuberculosis causa á Franse mes de la meytat de las defuncions.

Lo pitjor es que fins la fetra no s' ha donat un remey segur pera combatre aquesta mortífera dolencia. Tant es així que alguns establiments dedicats, gretintament ó per retribució, al tractament especial dels tuberculosos, fan sofrir un exámen als malalts avans d' acceptarlos, y 'ls rebutjan sens pietat, no poguentlos cuydar eficaçment, si 'l mal está ja molt adelantat. ¡Hi ha que veure als infelissos despatxats anarsen d' allí condemnats á la vegada per la naturalesa y per los homes!

Fora d' alguns medicaments simples, com l' arsénies, destinat á cicatrisar las llagas del pulmó, no se emplehin drogas pera 'ls tuberculosos. Limitantse los facultatius á procurarlos hi mediant una rigurosa higiene y una alimentació sana y abundant, las forsas necessarias pera lluytar contra 'ls progresos de l' enfermetat. L' ayre lliure, fins l' ayre fret se recomana, posat que activi la circulació de la sanch. Seguint aquest régimen, no es raro, quant s' obra á temps, veure lo mal contenirse per sí mateix. Lo tuberculós curat pot tenir mitj pulmó y fins un pulmó menos. ¿Qué importa, si la tuberculosis no rosegat mbé lo que queda? ¿Podríam citar algun actor dramátich, com tal obligat á fatigar diariament lo pit, lo qual ne tenia mes que un pulmó.

Si 'l malalt es rich se 'l envia al Mitjdia, á Provença, á Cannes, á Niza y també á Argel, ab objecte de aliviar sos sofriments. Aquest traslado té dos objectes. En lo Mitjdia hi ha sol; allí s' erian flors de penetrant perfum, tals com las rosas, las violetas y l' azahar.

Ara be, si 'l sol es un gran destructor de microbis, Mr. Chamberland, lo deixeble y colaborador de Pasteur, ha demostrat que las esencias y 'ls perfums ho son també. No es poca la ventatja, donchs la de que 'ls tísicis respirin un ayre pur, solejat embalsamat.

No hi ha que olvidar, en efecte, que la tuberculosis es obra d' un microbi. Los ilustrats deixebles de Pasteur han tingut bon cuydado de compéndrela en la llista de las enfermetats que intenia cubrir per la inoculació. Pero fins aquí, ni 'ls virus atenuats, han donat resultats satisfactoris.

Així, donchs, s' ha acollit ab verdadera alegria la noticia de que en la última sessió de la Academia de ciencias, lo doctor Arsonval proclamá l' éxit obtingut per lo professor M. E. Doumer, de Lille.

Aquest afortunat y sabi doctor ha operat als malalts atacats de tuberculosis pulmonar crónica, sometentlos á corrents eléctricas d' alta frecuencia y alta tensió.

Lo cos humá no pot soportar corrents eléctricas enérgicas; accidents ocorreguts fa poch, així ho han demostrat. En tocant un fil fortament carregat, un home cau ferit per lo llamp. Pero'l doctor Arsonval comproba sobre sí mateix que las corrents enérgicas se converteixin en inofensivas si s' interrompen 23.000 ó 25.000 vegadas per minut. Aquesta prodigiosa rapidés d' interrupció, se produheix naturalment per la mateixa electricitat.

Descubert aquest punt, los senyors Arsonval y Charrin han aplicat aquestas corrents al tractament de las afeccions nerviosas. M. E. Doumer las ha reservat per la tuberculosis, no tardant en convencers de que, baix l' influencia de ditas corrents, los caràcters de la tisis debilitantee y acaban per desapareixer. Dit senyor ha cuydat á disset malalts de tuberculosis en diferents graus. Tots han experimentat milloria. Lo tractament dels cinch primers acabá al cap de dos anys, y després d' aquest temps, la milloria experimentada se ha mantingut. Lo mal en lloch de adormirse ó embo-



terse ha desaparegut. Al escoltar a aqueixos cinch individus lo pulmó, sembla tant sa com si ja may esp d'ells hagués sigut atacat de tisis pulmonar.

Aquets si que poden anomenarse resultats magnífics, donchs confirmen lo manifestat fa poch per M. Arsonval sobre 'l gran poder que posseheixen las corrents eléctriques d'alta tensió y de gran frecuencia pera destruir microbis. La electricitat reemplaça en aixó, ab major forsa, al sol y als perfums de Cannes. Es una nova via oberta als descobriments. Tindrán que comprobarse repetidas vegades aquets bells ensajos experimentals, que'l antigítot es ja una garantia. Aixó que mirém com una esperansa d'èxit, tal vegada sia en realitat la curació de la tuberculosis.

FELIX LAURENT.

### La guerra del Transvaal

La táctica que han comensat a aplicar los boers quan se 'ls creya desalentats y disposats a cedir al general Roberts tot lo territori del Estat d'Orange, ha desconcertat per complert los plans del generalíssim británich.

Se proposava encaminar l'acció de son cos d'exèrcit vers lo Nort pera acostarse a Pretoria, y resulta que té d'operar a retaguardia y als flanch de sa línia actual. Los boers s'han proposat, y ho consequeixen admirablement, fraccionar y desarticular tot lo possible las forsas d'en Roberts, precisament quan aquest se proposava reconcentrarlas pera una acció comú y decisiva. Ara be; en la guerra l'exèrcit que conseguix impossibilitar lo desenrotll dels plans del seu adversari, obté un èxit; lo qui no pot realisar los propis tal com los considera més apropiats al fi que persegueix, experimenta un fracàs. En Roberts, detingut a Bloemfontein pels boers que tá a retaguardia y sobre sos flanchs es, per de prompte, un fracassat, sense comptar ab que pot veures, quan menys ho esperi, verdaderament derrotat, si alguna de las columnas que ha destacat pera combatre als boers del Est ó del Oest sufreixen un revés, que es molt possible.

La més important operació que en aquets moments se prepara al Estat d'Orange es la encomanada al general French pera que privi 'l pas a las forsas boers que al mando d'en Ollivier se retiran sobre Kroonstad; si abduas columnas se posan en contacte pot ocasionarse un combat empenyadíssim, en lo qual, estent a la qualitat de terreno en que hauria de lliurarse; es possible que ne portés en French la millor part; y si sofrís un descalabre a tan llarga distancia de son centre d'operacions, la cavalleria del cos d'exèrcit d'en Roberts quedaria aniquilada y seria impossible reposarla.

Lo chefe boer Ollivier porta a sas ordres 5.000 combatents y 16 canons; lo terreno per ahont realisa sa marxa es quebrat y li permet elegir bones posicions. Lo general French no sabem quants homes condueix en sa columna, pero es molt possible que no passin de 4.000; y com perteneixen a cossos montats, li será difícil operar en lo terreno en que Ollivier vulga localisar lo combat; además, lo bestiar de la cavalleria inglesa está satigadíssim y no soporta be 'ls rigors dels clima.

Si 'ls informes que 's reben del teatre de la guerra son exactes, lo general French, detenintse forsosament a Taba Ncho, a deixat ocasió a Ollivier pera avansar sas jornadas desde Wepener a Ladybrand, y aquest cas, no pot lo chefe boer veures forsat a acceptar lo combat ahont vulgan los inglesos, com hauria succehit si en French s'hagués pogut adelantar a aquell en sa arribada a Ladybrand. En Ollivier ha conseguit de aquest modo salvar lo convoy que condueix y colocalisar en millors condicions pera combatre; per altre costat, si en French persisteix en conseguir a son encontre, tindrà d'allunyar-se excessivament de sa línia y aventurar-se a una operació d'èxit molt dubtós. De totes maneres, l'arribada a Ladybrand avans d'en French, constitueix pera en Ollivier un verdader triomf y proporciona al gros de las forsas boers un gran refor al mateix temps que en la esfera d'acció protectora dels nuclis establerts a la altura de Brandford.

Ara convé recordar que Ollivier era 'l chefe boer a qui s'atribuhia disposicions favorables pera una capitulació a Aliwal Nort; així volien fer creure los inglesos que las forsas republicanas estava desalentadas y així se comprén que al convencers de la realitat de las cosas hegin decaygut los optimismes que 'ls inglesos ecariciavan fa encare poch dies.

Si l'estat de la campanya presenta a Orange un aspecte tan poch satisfactori pera la Gran Bretanya, no es millor lo que ofereix lo situació de Mafeking ni més ayrosa que la de French la de las columnas en-

viades per lo Sur y per lo Nort en auxilli d'aquella plasse, qual sort, per ara, no sembla cridada a millorar. En quant al Natal, sabut es que 'ls boers han tornat a estrenyer las distancias que 'ls separavan de Ladysmith, y s'han establert posicions que ossi envoltan las forsas inglesas de Buller, en tant que l'efectiu d'aquest cos d'exèrcit s'ha disminuït ab lo traslado de la divisió Warren a altre teatre d'operacions.

Es possible que las forsas boers que han avansat fins a Besters aprofitin un moment oportú pera realisar una correria sobre la línia de comunions a retaguardia de Ladysmith dificultant los abasteixements de las tropas de Buller, y en aquest cas encare se veuria aquest seriament compromés a pesar de 30 mil homes. Los boers, com se veu, no s'adormen ni 's desaniman, y 's proposen cobrar-se d'algún modo las ventajas que 'ls inglesos obtingueren en sas últimas operacions.

## CRÓNICA

### Observacions Meteorológicas

del dia 29 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	748	64		4.7	Ras	
3 t.	749	80				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcc.	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 29	5	12	O.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 18		16	O.		0.3

Hem rebut sagells de la «Unió Catalànica» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgen adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

Nostre distingit amic particular D. J. Cifell y Mercader publicarà dintre poch temps un libre titulat «Costums típics de Reus», del cual tenim las mes falagueras noticias.

Ja 'n parlarém mes oportunament.

S'ha aprofitat la reforma dels articles 102, 103 y 105 del Códich penal.

Ab aquest projecte se suprimeixen las execucions en públich de la pena de mort y 's redueixen solament a sis las horas de capella del condemnat.

Pera 'l próxim diumenge se prepara una escullida funció en la Societat «La Palma, quin programa publicarem oportunament.

Está també en ensaig per aquella secció dramática una comedia lírica de costums catalanas, original, lletra y música, de dos estimats amichs nostres.

Es sabut que 'ls vegetals trasplantats durant lo període de vegetació están subjectes ab molta frecuencia a una mort immediata. Lo següent procediment ha donat bons resultats pera evitar tals perills: S'agafa la terra ahont deu plantarse lo vegetal, se posa en una vaixela y se li tira aigua calenta, remanantla durant alguns minuts ab un bestó; desseguida se posa la planta en lo clot y aquest s'ompla ab la terra licuada. Lo método es senzill y fácil d'ensajar.

Notable per tots conceptes resulta 'l número extraordinari, que tenim a la vista, de *Pel y Ploma*.

Los dibuixos d'en Casas que publica es lo máxim de la perfecció; son uns treballs d'aquells que no tenen péro. La estampació dels mateixos es elegant y riquíssim, sent en conjunt una verdadera joia artística, atresorada ab notabilíssims treballs de M. Verdguer, A. Mestres, E. Guanyabens, Pompeo Quer y altres.

Per telegramas particulars rebuts del Japó, se sap que 'l Parlament d'allí ha aprovat lo tractat de comers hispano japonés.

Diuhes de Manresa, que 'l preu de la carn ha tingut una baixa de 25 céntims per kilogram.

Lo rey d'Italia ha adquirit lo quadro que 'l pintor catalá don Enrich Serra tenia exposat el Palau de Bellas Arts de Roma, titulat «Matinata autunnal».

L'esmentat quadro va destinat al Museu Nacional d'Italia.

Així mateix lo príncep Pamphili ha adquirit altre quadro del mateix pintor y que també figurava a la Exposició.

Se diu que 'l vinent mes d'Abril visitarán en lo port de Barcelona lo creuer argentí «Belgrano» y l'acorassat rus «Amiral Naokimoff», que 's troba actualment a Cádiz.

Desde lo dia primer del próxim Abril regirá la següent tarifa dels preus de venda dels labors que constitueixen la renda de tabachs.

#### Picats

Fins.—Superior, paquet 125 grams, 2 pessetes; suau y entre fort, paquet del mateix pes, 1.75.

Entrefins.—Habana, paquet de 50 grams, 0.60; idem de 25. 0.30 filipi, paquet de 50 grams, 0.60; idem de 25, 0.30.

Comuns.—Suau, paquet de 25 grams, 0.20; suau especial, idem id., id.; fort; paquet del mateix pes, 0.18.

Hebres comú.—Paquet de 50 grams 0.40.

Feixets de fulla virginia.—Paquet de 500 grams, 3 pessetes.

Repó.—Pot de 125 grams, 1.50; idem de 100, 1.20 id. de 50, 0.60; id. de 25, 0.30.

Polvo.—Pot de 500 grams, 2.50; per cada 10 grams sense pot, 0.05.

#### Cigarros

Fariss.—Superiors, capseta de 50 cigarros, 12.50; cada cigarro, 0.25; fins, cigarro, 0.25.

Peninsulars.—Fins, cada cigarro, 0.20; marca gran, 0.15; marca petita, 12 céntims y mitj.

Comuns.—Entrefort, un cigarro, set céntims y forts, 0.04.

#### Cigarrets

Superiors.—Pataquilla de 25 cigarrets, 0.45.

Fins.—Pataquilla de 25 cigarrets, 0.30.

Emboquillat russos.—Capseta de 20 cigarrets, 0.55.

Llarchs.—Oberts, pataquilla de 25 cigarrets, 0.65;

tancats per un costat, idem id. id.

Curts.—Oberts, pataquilla de 25 cigarrets, 0.45;

tancats per un costat, idem id. id.

Sistema abadie.—Capseta de 25 cigarrets, 0.55.

Entrefins.—Paquet de 15 cigarrets, 0.10.

Comuns.—Paquet de 8 cigarrets, 0.05.

Idem en hebra.—Paquet de 8 cigarrets, 0.05.

Diuhes de Girona:

«La situació va fentse pera certas classes tan difícil, per efecte dels augments extraordinaris que experimentan los preus de tots los articles de primera necessitat, que no veyém ahont anirán a parar las cosas per aqueix camí.

Pujá lo preu del pa, y 'l diumenge s'augmenta 'l de la carn en 25 céntims per kilogram ó sia un ll per 100, augment que personas competents consideran exageradíssim.

Pero per si aixó fos poch, abir pujaren los carbners lo preu del carbó, venentse lo cuarteró que costava a 25 céntims, a 35, segons se 'ns assegurá, augment que acasa una pujada de preu tan exorbitant que es impossible explicarla.

Si no 's procura que aqueixas pujadas tinguin sa justificació y 's consent que sian arbitrarias, ja está aviat lo públich consumidor».

Lo mateix pot dirse d'aquesta ciutat en la que cada dia va fentse més difícil la vida a la classe jornalera y encare també als empleats de modest sou.

La Cambra d'obers industrials y agricolas andalusos, de Sevilla, ha publicat un cartell anunciador de la exposició que projecta celebrar aquest any, en la qual hi podran figurar quantas obras presentin los obrers y 'ls alumns de las Escolas d'Arts y Oficis. Los objectes deurán ser entregats per tot lo dia 10 d'abril próxim en la Secretaria de la Cambra, situada en lo carrer de Remondo, 5.

Ha mort a Alican lo pintor alcoyá, Llorens Casanova, company de nostre paísá Fortuny y Rosales. Dit pintor havia fundat una Academia en aquella ciutat, consagrando sa vida a formar una legió d'artistas.

La pintura espanyola pert ab ell un de sos més ilustres mantenedors.

En vista del augment que 'l mes próxim experimentarà lo preu de las diferents labors de tabaco, se diu que en varias poblacions s'están formant lligas de fumadors pera abstenirse de comprar tabaco... en los estanchs.

Bona temporada se 'ls hi prepara als contrabandistas.

Per dimissió del que la desempeñava, se troba vacant la plassa de secretari del Ajuntament de Paganant.



Lo Casino Espanyol de Olenfuegos ha dirigit una circular als espanyols residents a Cuba, recordant-los que l'11 d'Abril es l'últim dia autorisat per la llei pera que 'ls fills d'Espanya puguin inscriure's en los consulats espanyols, conservant sa nacionalitat, ó be renunciar a ella, preferint la nord-americana.

Ha sigut firmada per S. M. la Reina la llei relativa a la carretera de Alcoles del Pinar a Tarragona y Vilella baixa.

S'ha confirmat la noticia referent a la celebració d'un meeting catalanista a Tarragona.

L'acte se portarà a efecte en lo teatre Principal, haventse senyalat pera aixó lo diumenge dia 8 del proxí Abril.

Se jutja que 'l meeting revestirà gran importancia, donchs assistirán a éll valiosos elements de varias poblacions catalanas.

Ha comensat a regir lo cárrech del 20 per cent sobre l'import dels bitllets de passatgers.

Lo recaudet en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la cantitat de pessetas 995'07.

### Finalment ¡oh lectors!

Podem anunciar que ha sigut venut lo terrible mal venéreo y sífilítich. Pera detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti sífilítich COSTANZI.**

## Secció oficial

### Registre civil

dels dies 28 y 29 de Mars de 1900

#### Naixements

Ernest Estela Brunet, de Joseph y Isabel.—Victoria Fumadó Rius, de Joaquim y Teresa.—Joan Palau Arquera, de Antoni y Emilia.—Joan Sardá Sagarrés, de Joseph y Gertrudis.—Teresa Domingo Prats, de Joseph y Teresa.—Miquel Ferrando Clerió, de Joseph y Carme.

#### Matrimonis

Cap.

#### Defuncions

Josepha Trillas Argilaga, 69 anys, Arrabal de Sant Pere, 6.—Martí Aguadé Anguera, 73 anys, Segón del Roser, 64.—Martí Rossell Ribé, 25 anys, Casals, 12.

## Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Pastor.

### CULTS RELIGIOSOS

#### Parroquia de Sant Francesch

Demé 31 de Mars a dos quarts de set de la tarde se comensarà lo Septenari de Nostre Senyora dels Dolors, predicant lo Rvnt. P. Antoni Pou, religiós franciscà y s'acabarà ab lo cant del «Stabat Mater».

Sant de demé.—Sant Felíu.

## Secció comercial

### MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 28

De Génova y esc. en 10 dias v. holandés Ariadne, de 784 ts., ab tránzit.

De Valencia en 18 horas v. suech Aira, de 484 ts., ab tránzit, consignat a don Antoni Mas.

#### Despatzadas

Pera Rotterdam y esc. v. holandés Ariadne, ab tránzit.

Pera Mezagán v. inglés Harold, en lestro.

### Blosí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	74'18	Cubas del 86	86'75
Orenses	22'15	Cubas del 90	72'75
Colonial	114'50	Aduanas	102'
Norta	61'50	Ob. 5 0/0 Almansa	98'
Alicants	84'10	Id. 3 0/0 Fransa	51'15
Filipinas			

#### PARIS

Exterior	74'	Madrid	
		GIROS	
Paris	30'80	Londres	32'95

Se reben órdes pera operacions de Borsa Compra y Venta al centat de tota classe de valors cotisables de

Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tota los paisos.

J. Marsans Raf

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	74'17	Aduanas	102'
Exterior		Norta	61'70
Colonials	114 50	Alicants	84'10
Cubas 1896	86 75	Orenses	22'10
Cubas 1890	72 87	Obs. 6 0/0 Fransa	94'50
Filipinas	91'75	Id. 6 0/0	52'
Exterior Paris	73'55	Id. 3 0/0	

GIROS Londres 32'95

Ordres de Borsa pers Barcelons Madrid y Paris.—Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de coupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tota los paisos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

### Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

#### CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.			32'70
» 8 dias vista			
» vista			33'
Paris 90 dias fetxa			
Paris vista		31'	31'20
Marsella vista			
Perpinyá			

#### VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	Ptas.	Ptas.	
Industrial Farinera	650	650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		675	
Manufacturera de Algodón		165	
C.ª Reusense de Tranvias	25		
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas al al 5 0/0	250		

## Anuncis particulars

### LLISSONS

Las donará de primera ensenyansa, repás de segona, 6 idiomas més accessibles 6 indispensables tant de dia com de nit y a preus convencionals, un entés professor.—Los pares y joves que desitgin majors informes acudeixin a aquesta impremta.

### CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit establiment, lo vendrá mitjantant tracte personal. Pera informes al entresuelo del mateix establiment.

### Interessant als viticultors

### CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

### VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumén en 8.ª major de 440 pàginas y 's ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

### A 7 pessetas miller

se venen en lo mas de BELLVEYN estacas garantidas de

### RUPESTRIS LOT

REUS.—PELEGRÍ BALLESTER.—REUS.

## PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

## Telégramas

Madrid 29.

Com per virtut de la llei derrera ment votada sobre utilitats pagarán lo cinch per cent de sos habers, los artistas dramátichs ó cómichs, toreros, pelotaris, acróbats, etc., se diu que ab aquest motiu se prepara una reunió y que hi ha guins son partidaris de deixar de treballar per una temporada.

—Telegrafian de Busselas: Un despaig d'origen privet afirma que 'l president de la República del Transvaal assumirà 'l mando en quefe de las forsas en campanya.

—Los comentaris que 's feyon aquesta matinda respecte a la manera de presentar lo senyor Abadal al Ateneu lo regionalisme ha fet declarar que no podís ser més favorable pera 'l conferenciant.

Tots regoneixen en l'orador a un home intel·ligentísim en materias que tractan molts, pero que enten poch.

Será difícil que 'l senyor Canalejas trobi materia que apurar en sa conferencia del Ateneu, després de la d'ahir a la nit.

Es possible que s'inclini 'l senyor Canalejas en gran part al costat del senyor Abadal.

Lo que está fora de tot dubte es que ahir a la nit se demostraren per modo claríssim las ventatjas de la descentralisació sobre 'l centralisme y la necessitat de oambiar de rumbo, fent un alto en la política seguida fins ara, si no 's vol que tot s'ho emporti la trampa.

—En una boda que se celebrá a Logroño oocorregué un succés trágich.

Quan los convidats estavan festejant l'acte, s'introduhiren atropelladament en lo domicili dels navis varis subjectes disparant tirs, resultant d'aixó que caygué mort lo navi y ferit alguns parents d'aquest.

Lo original es que no s'ha detingut a ningú per aquest fet.

—Sembla segur que 'l senyor Villaverde proposará avuy en sa entrevista ab la ponencia de viticultors la següent fórmula: 10 pessetas per hectólitre d'alcohol vínich y 40 pessetas per hectólitre d'alcohol industrial.

Com lo vot particular del comte de Retamoso sols se diferencia en que ell s'estableixi pera 'ls alcohols industrials un impost de 45 pessetas y de 10 pera 'l alcohol vínich, se creu que será fácil arribar a un arreglo.

Tánger.—S'ha resolt satisfactoriament l'assump-to relatiu al aprovisionament de quevines y aigua de las guarnicions espanyolas, gracias a las enérgicas reclamacions del ministre d'Espanya.

Paris 29.

S'ha confirmat lo rumor que ahir tarde fou propagat a Londres sobre la mort del general Joubert, oocorreguda a Pretoria lo dimars a las onze de la nit.

Ha mort a consecuencia del càncer del estómach que venia sufrint.

Londres.—Los periódichs tributan grans elogis al general Joubert, dihent que era un táctich distingit y un enemich homá.

—Telegrafian al «Daily-Mail» desde Pretoria, que 'l general Joubert morí a consecuencia d'una peritonitis y que probablement lo succederá en lo mando del exèrcit boer lo general Botta.

—Lo «Daily Mail» de Londres publica un telégrama de Kobe (Japó) dihent que ha arribat a un periodo agut la crisis surgida entre la Russia y 'l Japó, ab motiu de las ocupacions de territoris y del predomini dels russos en l'Extrem Orient.

Afegeix lo corresponsal que 's preveu una acció naval de Russia, tementse que vagi a ocupar un dels ports de Corea.

—Via cable Marsella.—S'ha comprovat que 'l govern del cesar ha disposat un desembarch de tropas pera ocupar lo port de Fusanpó a Corea, dominant l'estret d'aquest nom y devant el litoral japonés.

De Seul han demanat auxilli al Japó, que envia immediatament una esquadra.

Lo conflicte queda plantejat.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.



### Servey dels trens de viatgers



# MIRACULOSOS CONFITS

## O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH COSTANZI

**A. SALVATI COSTANZI**  
Carrer Diputació, 435.  
Barcelona

No pòchs envejosos sufroixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat mils de millets de venéreo y sífilis encare sent sos mals crònichs de més de 20 anys. Dits medicaments son d'efecte tan maravellós pera l'estreñiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dós ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable pera las úlceras y flujis bianch de las donas arenillas y catarros de la vejiga, escosores uretrales, calculs, retencions d'orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que s'ha editaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt facilis de curar. Lo Roob té ademés la ventatja de poderse usar ab malalties no molt facilis de curar. Als incrédols se 's ni admet lo pego una vegada curats, profit en qualsevol mes del any. Als incrédols se 's ni admet lo pego una vegada curats, previ lo tracte especial y exc usio ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona. — Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulgün usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1.00. Dits medicaments están de venta en totes las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

### Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Abril de 1900

#### Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápits vapors francesos

lo dia 11 de Abril lo vapor «Espagne»  
lo dia 21 de » lo »

#### LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

# ALTAS

# BAlXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

## OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.

### Publicacions regionalistas que 's raben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Poble», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—Lo Geronés, setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrell», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

#### SORTIDA

4:19 m.  
5:45 m.  
8:44 m.  
14:02 t.  
5:23 t.

#### De Mora á Reus

tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe  
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....  
tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe  
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe  
tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe

#### ARRIBADA

7:54 m.  
7:01 m.  
12:31 t.  
1:53 t.  
8:48 n.

#### De Reus á Mora

#### SORTIDA

7:01 m.  
1:26 t.  
3:23 t.  
7:03 n.  
9:23 n.

tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe  
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe  
tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe  
tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe  
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....

#### ARRIBADA

9:49 m.  
8:14 t.  
6:29 t.  
10:06 n.  
10:31 n.

#### De Reus á Barcelona

#### SORTIDA

4:43 m.  
4:43 m.  
7:09 m.  
1:01 t.  
1:59 t.  
6:35 t.

tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1)  
tren exprés ab cotxes de primera classe.....  
tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe  
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe.....  
tren mixte ab cotxes de 2.ª classe (2).....

#### ARRIBADA

8:22 m.  
9:44 m.  
7:34 n.  
8:08 t.  
10:13 n.

#### De Barcelona á Reus

#### SORTIDA

5:25 m.  
9:51 m.  
11:45 m.  
1:55 t.  
7:02 t.

tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)  
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe  
tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe  
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe  
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....

#### ARRIBADA

10:17 m.  
1:04 t.  
6:35 t.  
5:31 t.  
9:45 n.

Reus-1 de Juliol de 1899.

- (1) Trásbort á Sant Vicens.
- (2) Idem á Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

# LA GRESHAM

COMPANÍA INGLESA DE

## SEGUROS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDADA A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats.  
Primas molt moderadas.



LA GRESHAM te constituhit lo dipòdit exigit per las Lleys fideicis vigents com garantia pera sos assegurats á Espanya.—Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya, 39, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.—A Reus dirigirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

# LA PALATINE

Compania inglesa de

Seguros contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 39, acera de la Ronda de la Universitat,—Barcelona.

Comissionat á Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

# LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

## Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CAMELOS PECTORALS del

# METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.